

Azərbaycan Respublikası adından
Qərardad

Sumqayıt Apellyasiya Məhkəməsinin
Mülki Kollegiyası

Sumqayıt şəhəri

2(3-8)-578/2026

12.06.2026-cı il

**İddiaçı Abdulrazaqov Ağaməhəmməd Ağasəf oğlunun cavabdeh
Abdulrazaqova (Sədayeva) Təranə Əhməd qızına qarşı mülki iş üzrə**

Q Ə R A R D A D I

Sənədi elektron imzalayan şəxsin vəzifəsi, adı və soyadı:

Sədrlik edən hakim Fuad Məmmədov,
Hakim AYZ MAHMUDOV, Hakim Afiq Hüseynzadə

Məhkəmənin adı: Sumqayıt Apellyasiya Məhkəməsi

Sənədin elektron yüklənmə ünvanı:

<https://e-mehkeme.gov.az/signed/ShowEdoc?guid=c8b5dfd9d7644bb792e6c97356e99809>

Qeyd: «Elektron imza və elektron sənəd haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununun 3-cü maddəsinə əsasən elektron imza əl imzası ilə bərabər hüquqi qüvvəyə malikdir. Elektron imza şəxsin kağız daşıyıcı üzərindəki möhürlə təsdiq edilmiş əl imzasına bərabər tutulur.

S/N: 009

Sədrlik edən və məruzəçi hakim Məmmədov Fuad Əli oğlu, hakimlər Mahmudov Ayaz Akif oğlu və Hüseynzadə Afiq Hüseyn oğlundan ibarət tərkibdə,
Əliyeva Aytən İlqar qızının katibliyi
Cavabdeh Abdulrazaqova (Sədayeva) Təranə Əhməd qızı,
Cavabdehin nümayəndəsi və vəkili Xasayev Vüqar Nəriman oğlu,
Maraqlı şəxsin nümayəndəsi və vəkili Əhmədov Ayazbəy Qabiliyyət oğlu,
Maraqlı şəxsin nümayəndəsi Abdulrazaqov Ağasəf Ağaməhəmməd oğlunun iştirakları ilə,

İddiaçı Abdulrazaqov Ağaməhəmməd Ağasəf oğlunun cavabdeh Abdulrazaqova (Sədayeva) Təranə Əhməd qızına qarşı nikahın pozulması tələbinə dair mülki iş üzrə Şamaxı Rayon Məhkəməsinin 25.01.2018-ci il tarixli, 2(074)-73/2018 nömrəli qətnaməsindən cavabdeh tərəfindən verilmiş apellyasiya şikayətinə Sumqayıt Məhkəmə Kompleksinin inzibati binasında, açıq məhkəmə iclasında apellyasiya qaydasında baxaraq, aşağıdakı qərardadı qəbul etdi.

İşin halları

1. Abdulrazaqov Ağaməhəmməd Ağasəf oğlu ilə Abdulrazaqova Təranə Əhməd qızı arasında 29.06.2018-ci il tarixində nikah bağlanmışdır.

2. Azərbaycan Respublikası Ədliyyə Nazirliyi Şamaxı Rayon Qeydiyyat Şöbəsinin 29.08.2017-ci il tarixli, 2/377 nömrəli məktubu ilə Abdulrazaqova (Sədayeva) Təranə Əhməd qızının nikahın pozulması üçün qeydiyyat orqanına müraciət etməməsi səbəbindən qeydiyyat orqanında nikahın pozulmasının mümkün olmaması, Abdulrazaqov Ağaməhəmməd Ağasəf oğluna məhkəməyə müraciət etməsi məsləhət bilinmişdir.

3. Abdulrazaqov Ağaməhəmməd Ağasəf oğlu 03.12.2024-cü il tarixdə ölmüşdür.

İş üzrə qəbul edilmiş məhkəmə aktları

a) birinci instansiya məhkəməsindəki icraat

4. İddiaçı Abdulrazaqov Ağaməhəmməd Ağasəf oğlu cavabdeh Abdulrazaqova (Sədayeva) Təranə Əhməd qızına qarşı 30.08.2017-ci il tarixdə nikahın pozulması tələbinə dair iddia qaldıraraq, cavabdeh Abdulrazaqova (Sədayeva) Təranə Əhməd qızı ilə 29.06.2017-ci il tarixdə Şamaxı rayon Qeydiyyat şöbəsi tərəfindən bağlanmış nikahlarının pozulması barədə qətnamə çıxarılmasını xahiş etmişdir.

5. Şamaxı Rayon Məhkəməsinin 25.01.2018-ci il tarixli, 2(074)-73/2018 nömrəli qətnaməsi ilə (hakim Etibar Hüseynov) iddia təmin edilmiş, iddiaçı Abdulrazaqov Ağaməhəmməd Ağasəf oğlu ilə cavabdeh Abdulrazaqova (Sədayeva) Təranə Əhməd qızı arasında 29.06.2017-ci il tarixində Şamaxı rayon Qeydiyyat şöbəsi tərəfindən bağlanmış nikah pozulmuşdur.

6. Qətnamə qanuni qüvvəyə minmiş və icra edilmişdir.

a) apellyasiya instansiyası məhkəməsindəki birinci icraat

Sənədi elektron imzalayan şəxsin vəzifəsi, adı və soyadı:

Sədrlik edən hakim Fuad Məmmədov,
Hakim AYAŞ MAHMUDOV, Hakim Afiq Hüseynzadə

Məhkəmənin adı: Sumqayıt Apellyasiya Məhkəməsi

Sənədin elektron yüklənmə ünvanı:

<https://e-mehkeme.gov.az/signed/ShowEdoc?guid=c8b5dfd9d7644bb792e6c97356e99809>

Qeyd: «Elektron imza və elektron sənəd haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununun 3-cü maddəsinə əsasən elektron imza əl imzası ilə bərabər hüquqi qüvvəyə malikdir. Elektron imza şəxsin kağız daşıyıcı üzərindəki möhürlə təsdiq edilmiş əl imzasına bərabər tutulur.

S/N: 009

7. Cavabdeh Abdulrazaqova (Sedayeva) Təranə Əhməd qızı Şamaxı Rayon Məhkəməsinin 25.01.2018-ci il tarixli, 2(074)-73/2018 nömrəli qətnaməsindən 24.06.2025-ci il tarixdə apellyasiya şikayəti verərək, qətnamənin ləğv edilməsini və iddia tələbinin rədd olunması barədə yeni qətnamə çıxarılmasını xahiş etmişdir.

8. Apellyasiya şikayəti onunla əsaslandırılmışdır ki, birinci instansiya məhkəməsindəki araşdırma zamanı cavabdehin iddia ərizəsində göstərilən yaşayış yeri üzrə-Şamaxı şəhəri, N.Nərimanov küçəsi 6 ünvanına bildiriş göndərilmiş, lakin bütün məhkəmə bildirişləri, “bu ünvanda yaşamır” qeydi ilə geri qaytarılmışdır. Azərbaycan Respublikası Şamaxı rayon İcra Hakimiyyəti Başçısının Şamaxı şəhər inzibati ərazi dairəsi üzrə nümayəndəliyinin 19.06.2025-ci il tarixli, 5-75-12/2-1105/2025 nömrəli arayışından görünür ki, Abdulrazaqova Təranə Əhmədqızı həqiqətən AZE № 2411458 sayılı şəxsiyyət vəsiqəsinə əsasən 06.04.1970-ci il tarixdə anadan olmuş, 03.12.2024-cü il tarixdə ölmüş mərhum Abdulrazaqov Ağaməhəmməd Ağasəf oğlu ilə 29.06.2017-ci il tarixdən, hal-hazırda kimi Şamaxı şəhəri, N.Nərimanov küçəsi 56 sayılı ünvanda yaşayır. Belə ki, birinci instansiya məhkəməsi tərəfindən prosessual hüquq normaları pozulmuş, məhkəmə cavabdehin məhkəmə iclaslarında iştirakının təmin edilməsi üçün qanunvericiliyin verdiyi bütün mümkün vasitələrdən istifadə etməmişdir. Konstitusiyaya Məhkəməsinin Plenumu Qərarlarında qeyd edir ki, bütün məhkəmə instansiyalarında mübahisələrin maddi və prosessual qanunvericiliyin normalarına riayət edilməklə həll olunması mahiyyət üzrə çıxarılmış məhkəmə aktlarının qanuniliyinin və ədalətliliyinin hüquqi əsasını təşkil etməklə onların şübhə altına alınmasını istisna edir.

9. Sumqayıt Apellyasiya Məhkəməsinin Mülki kollegiyasının 11.09.2025-ci il tarixli, 2(105)-1074/2025 nömrəli qərardadı ilə (hakimlər Almaz Süleymanova (sədrlik edən və məruzəçi), Lalə Rəhimli və Səyyad Qafaridən ibarət tərkibdə) apellyasiya şikayətinin qismən təmin edilməsi, Şamaxı Rayon Məhkəməsinin 25.01.2018-ci il tarixli, 2(074)-73/2018 nömrəli qətnaməsinin ləğv edilməsi və həmin iş üzrə icraata xitam verilməsi qərara alınmışdır.

10. Məhkəmə müəyyən etmişdir ki, iş materiallarına əlavə edilmiş ölüm haqqında şəhadətnamənin surətindən görünür ki, Abdulrazaqov Ağaməhəmməd Ağasəf oğlu 03.12.2024-cü il tarixdə ölmüşdür. Şəxsin ölümü ilə mülki hüquq vəzifələri daşımaq qabiliyyəti itirilmiş olur. Bu halda şəxsin mülki hüquq vəzifələrinin hüquqi varisliyi qaydasında ötürülməsini mülki qanunvericilik tanımışdır.

11. Qeyd olunanlara əsasən prosessual hüquq varisliyi institutunun mövcudluğu bilavasitə maddi hüquqların varisliyi ilə şərtləndirilmişdir. Yəni yalnız qarşılıqlı hüquq və vəzifələrin həyata keçirilməsi ilə əlaqədar müvafiq davranış və hərəkətlərin icra edilməsini ehtiva edən maddi hüquq münasibətləri olduğu halda mülki məhkəmə icraatında prosessual hüquq varisliyi mümkün sayıla bilər. İddia tələbi nikahın pozulması barəsində olduğundan mübahisə edilən hüquq münasibəti hüquq varisliyinə yol vermədiyindən icraata xitam verilməlidir.

12. Məhkəmə kollegiyası gəlidiyi nəticəni Azərbaycan Respublikası Mülki Prosessual Məcəlləsinin 261.0.7 və 402-cı maddələri ilə əsaslandırırmışdır.

a) kassasiya instansiyası məhkəməsindəki icraat

Sənədi elektron imzalayan şəxsin vəzifəsi, adı və soyadı:

Sədrlik edən hakim Fuad Məmmədov,
Hakim AYAZ MAHMUDOV, Hakim Afiq Hüseynzadə

Məhkəmənin adı: Sumqayıt Apellyasiya Məhkəməsi

Sənədin elektron yüklənmə ünvanı:

<https://e-mehkeme.gov.az/signed/ShowEdoc?guid=c8b5dfd9d7644bb792e6c97356e99809>

Qeyd: «Elektron imza və elektron sənəd haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununun 3-cü maddəsinə əsasən elektron imza əl imzası ilə bərabər hüquqi qüvvəyə malikdir. Elektron imza şəxsin kağız daşıyıcı üzərindəki möhürlə təsdiq edilmiş əl imzasına bərabər tutulur.

S/N: 009

13. Apellyasiya instansiyası məhkəməsinin qərarından Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin Mülki Kollegiyasının 16.12.2025-ci il tarixli qərarı ilə maraqlı şəxs kimi cəlb edilmiş Abdulrazaqov Aqil Ağasəf oğlu kassasiya şikayəti verərək, Sumqayıt Apellyasiya Məhkəməsinin Mülki Kollegiyasının 11.09.2025-ci il tarixli, 2(105)-1074/2025 nömrəli qərarının ləğv edilməsini, mülki işin yenidən baxılmaq üçün apellyasiya instansiyası məhkəməsinə göndərilməsi haqqında qərar qəbul edilməsini xahiş etmişdir.

14. Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin Mülki Kollegiyasının 12.03.2026-cı il tarixli, 2(1-8)-508/2026 nömrəli qərarı ilə (hakimlər Vüsalə Babaşova, Zaur Əliyeva, Zəki Babayev) maraqlı şəxs Abdulrazaqov Aqil Ağasəf oğlu tərəfindən verilmiş kassasiya şikayəti təmin edilmiş, Sumqayıt Apellyasiya Məhkəməsinin Mülki Kollegiyasının 11.09.2025-ci il tarixli, 2(105)-1074/2025 nömrəli qərarı ləğv edilmiş və iş yenidən baxılması üçün həmin məhkəməyə göndərilmişdir.

Məhkəmə icraatı iştirakçılarının izahatları

15. Məhkəmə Kollegiyasının iclasında iştirak edən cavabdeh Abdulrazaqova (Sədayeva) Təranə Əhməd qızı, onun nümayəndəsi və vəkili Xasayev Vüqar Nəriman oğlu apellyasiya şikayətinin məzmununa uyğun izahat verərək təmin edilməsini xahiş etdilər.

16. Məhkəmə Kollegiyasının iclasında iştirak edən maraqlı şəxsin nümayəndəsi və vəkili Əhmədov Ayazbəy Qabiliyyət oğlu, nümayəndəsi Abdulrazaqov Ağasəf Ağaməhəmməd oğlu apellyasiya şikayətinin təmin edilməməsini xahiş etdilər.

Tətbiq edilən hüquq

Azərbaycan Respublikasının Mülki Prosessual Məcəlləsi:

17. Maddə 128. Prosessual müddətlərin müəyyən edilməsi və hesablanması

128.1. Prosessual hərəkətlər bu Məcəllə ilə və qanunlarla müəyyən edilmiş müddətlərdə həyata keçirilir. Prosessual müddətlər qanunla müəyyən edilmədiyi hallarda, onlar məhkəmə tərəfindən təyin edilir. (...)

18. Maddə 130. Prosessual müddətlərin buraxılmasının nəticələri

130.1. Qanunla müəyyən edilmiş və ya məhkəmə tərəfindən təyin edilmiş müddət keçdikdə, prosessual hərəkətləri etmək hüququ keçmiş olur. (...)

19. Maddə 360. Apellyasiya şikayətinin verilmə müddəti

Apellyasiya şikayəti məhkəmə qətnaməsi rəsmi qaydada verildiyi gündən 1 ay müddətində verilə bilər.

20. Maddə 363. Apellyasiya şikayətinin qaytarılması

363.1. Apellyasiya şikayəti birinci instansiya məhkəməsi tərəfindən aşağıdakı hallarda qaytarılır:

(...) 363.1.3. apellyasiya şikayəti müəyyən edilmiş müddət keçdikdən sonra verilmişdirsə; (...)

Sənədi elektron imzalayan şəxsin vəzifəsi, adı və soyadı:

Sədrlik edən hakim Fuad Məmmədov,
Hakim AYAĞ MAHMUDOV, Hakim Afəq Hüseynzadə

Məhkəmənin adı: Sumqayıt Apellyasiya Məhkəməsi

Sənədin elektron yüklənmə ünvanı:

<https://e-mehkeme.gov.az/signed/ShowEdoc?guid=c8b5dfd9d7644bb792e6c97356e99809>

Qeyd: «Elektron imza və elektron sənəd haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununun 3-cü maddəsinə əsasən elektron imza əl imzası ilə bərabər hüquqi qüvvəyə malikdir. Elektron imza şəxsin kağız daşıyıcı üzərindəki möhürlə təsdiq edilmiş əl imzasına bərabər tutulur.

S/N: 009

21. Maddə 366. Apellyasiya mümkünlüyünün yoxlanılması

366.1. Apellyasiya instansiyası məhkəməsi iş məhkəməyə daxil olduqdan sonra 15 gün müddətində apellyasiyanın mümkünlüyünü yoxlayır. Buraya işə apellyasiya qaydasında baxılmaq üçün prosessual əsasların olması daxildir.

366.2. Əgər apellyasiyanın mümkünlüyü üçün əsaslar yoxdursa, o, qəbul olunmamış hesab edilə bilər.

366.3. Apellyasiyanın mümkünlüyü üzrə məhkəmə qərardad çıxarır.

366.4. Apellyasiyanın qeyri-mümkün hesab edilməsi barədə qərardaddan kassasiya instansiyasına şikayət verilə bilər.

22. Maddə 372. Apellyasiya instansiyası məhkəməsində işə baxılmanın hədləri

(...) 372.7. Apellyasiya instansiyası məhkəməsi şikayətin dəlillərindən asılı olmayaraq, məhkəmənin maddi və prosessual hüquq normalarına riayət etməsini yoxlayır.

23. Maddə 384. Apellyasiya instansiyası məhkəməsinin səlahiyyətləri

384.0. Apellyasiya instansiyası məhkəməsi:

(...) 384.0.6. apellyasiya şikayətinin bu Məcəllənin tələblərinə zidd olaraq icraata qəbul olunması, yaxud da icraata qəbul olunduqdan sonra digər şəxslərin apellyasiya şikayəti ilə birinci instansiya məhkəməsinə müraciət etməsi müəyyən edilərsə, icraata qəbul qərardadını ləğv edərək işi apellyasiya baxışından çıxarmaqla birinci instansiya məhkəməsinə qaytara bilər.

24. Maddə 398. Apellyasiya instansiyası məhkəməsinin səlahiyyəti

398.0. Apellyasiya instansiyası məhkəməsinin şikayətə baxıb qərardad qəbul etdikdə aşağıdakıları etmək hüququ vardır:

(...)

398.0.2. qərardadı tam və ya qismən ləğv edib, yaxud dəyişib işi birinci instansiya məhkəməsinə göndərmək; (...)

25. Maddə 402. Kassasiya şikayəti vermə hüququ

(...) 402.2. Apellyasiya məhkəmələrinin mülki və kommersiya kollegiyalarının və Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin mülki və kommersiya kollegiyalarının aşağıdakı qərardadlarından kassasiya şikayəti verilə bilər:

402.2.1. apellyasiyanın qeyri-mümkün hesab edilməsi haqqında;

402.2.2. kassasiya şikayətinin qaytarılması (kassasiya şikayəti kassasiya instansiyası məhkəməsinin şikayətin qeyri-mümkünlüyü barədə qərarına əsasən qaytarıldığı hallar istisna olunmaqla) haqqında;

402.2.3. kassasiya şikayətinin verilməsi müddətinin bərpasından imtina edilməsi barədə;

402.2.4. iş üzrə icraata xitam verilməsi barədə;

402.2.5. bu Məcəllənin 384.0.4-cü maddəsində nəzərdə tutulmuş işin aidiyyəti üzrə göndərilməsinə dair və bu Məcəllənin 384.0.6-cı maddəsində nəzərdə tutulmuş apellyasiya şikayətinin bu Məcəllənin tələblərinə zidd olaraq icraata qəbul olunması əsası ilə icraata

Sənədi elektron imzalayan şəxsin vəzifəsi, adı və soyadı:

Sədrlik edən hakim Fuad Məmmədov,
Hakim AYAĞ MAHMUDOV, Hakim Afəq Hüseynzadə

Məhkəmənin adı: Sumqayıt Apellyasiya Məhkəməsi

Sənədin elektron yüklənmə ünvanı:

<https://e-mehkeme.gov.az/signed/ShowEdoc?guid=c8b5dfd9d7644bb792e6c97356e99809>

Qeyd: «Elektron imza və elektron sənəd haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununun 3-cü maddəsinə əsasən elektron imza əl imzası ilə bərabər hüquqi qüvvəyə malikdir. Elektron imza şəxsin kağız daşıyıcı üzərindəki möhürlə təsdiq edilmiş əl imzasına bərabər tutulur.

S/N: 009

qəbul qərarının ləğv edilərək işin apellyasiya baxışından çıxarılmaqla birinci instansiyası məhkəməsinə qaytarılması haqqında.

Apellyasiya şikayətinin mümkünlüyü, apellyasiya baxışının hədləri

26. Apellyasiya instansiya məhkəməsi Mülki Prosessual Məcəllənin 397.2-ci maddəsinin tələbinə əsasən qərardaddan verilən şikayətə yazılı icraat qaydasında baxılmasını mümkün hesab etmişdir.

27. Apellyasiya şikayətində birinci instansiya məhkəməsinin qərarı bütövlükdə mübahisələndirildiyi üçün hazırkı icraat çərçivəsində məhkəmə aktının qanuniliyi və əsaslılığı tam yoxlanılacaqdır.

Apellyasiya instansiyası məhkəməsinin mövqeyi

28. Məhkəmə kollegiyası məruzəçi-hakimi dinləyib, iş materiallarını tədqiq edib, qanunvericiliyin tələbini nəzərə alıb, apellyasiya şikayətinin mümkünlüyünü müzakirə edərək belə nəticəyə gəlir ki, mülki işə apellyasiya qaydasında baxılması hazırda qeyri-mümkündür.

29. İş materiallarından görünür ki, Şamaxı Rayon Məhkəməsinin 25.01.2018-ci il tarixli, 2(074)-73/2018 nömrəli qətnaməsi ilə iddiaçı Abdulrazzaqov Ağaməhəmməd Ağasəf oğlu ilə cavabdeh Abdulrazzaqova (Sədayeva) Təranə Əhməd qızı arasında 29.06.2017-ci il tarixində Şamaxı rayon Qeydiyyat şöbəsi tərəfindən bağlanmış nikah pozulmuşdur.

30. Cavabdeh Abdulrazzaqova (Sədayeva) Təranə Əhməd qızının həmin qətnamədən 24.06.2025-ci il tarixdə verdiyi apellyasiya şikayəti Sumqayıt Apellyasiya Məhkəməsinin Mülki kollegiyasının 24.07.2025-ci il tarixli, 2(105)-1074/2025 nömrəli qərarı ilə mümkün sayılmışdır.

31. "Yaşayış yeri və olduğu yer üzrə qeydiyyat haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununun 1-ci maddəsinə əsasən Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları, əcnəbilər və vətəndaşlığı olmayan şəxslər (bundan sonra şəxslər) Azərbaycan Respublikasında yaşayış yeri və olduğu yer üzrə qeydiyyata alınmalıdırlar. Yaşayış yeri və olduğu yer üzrə qeydiyyatın məqsədi Azərbaycan Respublikasında yaşayan şəxslərin uçota alınması, onların başqa şəxslər, dövlət və cəmiyyət qarşısında vəzifələrinin icra edilməsi, insan və vətəndaş hüquqlarının və azadlıqlarının həyata keçirilməsi (sosial müdafiə, pensiya təminatı, hərbi xidmətə çağırış, məhkəmə qərarlarının icrası və s.) üçün zəruri şərait yaratmaqdır.

32. Azərbaycan Respublikası Konstitusiyası Məhkəməsinin Plenumu da "Yaşayış yeri və olduğu yer üzrə qeydiyyat haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 9-cu maddəsinin birinci hissəsinin bəzi müddələrinin şərh edilməsinə dair" 2020-ci il 24 sentyabr tarixli qərarında vurğulamışdır ki, "Mülki Məcəllənin 228-ci, Mənzil Məcəlləsinin 30-cu və "Yaşayış yeri və olduğu yer üzrə qeydiyyat haqqında" Qanunun 1-ci maddəsinin mənası baxımından şəxsin yaşayış yeri üzrə qeydiyyatı onun yaşadığı yerin dövlət tərəfindən rəsmi qaydada qeydə alınmasını təmin edən vasitə"dir.

33. Belə vəziyyətdə "Yaşayış yeri və olduğu yer üzrə qeydiyyat haqqında" Qanunun 2-ci maddəsində "şəxsin yaşayış yeri" anlayışına aid edilən yerlər özü-özlüyündə, yeni

Sənədi elektron imzalayan şəxsin vəzifəsi, adı və soyadı:

Sədrlik edən hakim Fuad Məmmədov,
Hakim AYAZ MAHMUDOV, Hakim Afiq Hüseynzadə

Məhkəmənin adı: Sumqayıt Apellyasiya Məhkəməsi

Sənədin elektron yüklənmə ünvanı:

<https://e-mehkeme.gov.az/signed/ShowEdoc?guid=c8b5dfd9d7644bb792e6c97356e99809>

Qeyd: «Elektron imza və elektron sənəd haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununun 3-cü maddəsinə əsasən elektron imza əl imzası ilə bərabər hüquqi qüvvəyə malikdir. Elektron imza şəxsin kağız daşıyıcı üzərindəki möhürlə təsdiq edilmiş əl imzasına bərabər tutulur.

S/N: 009

şəxsiyyət vəsiqəsində yaşayış yeri qismində göstərilib-göstərilməməsindən (şəxsin həmin yaşayış yeri üzrə qeydiyyatda alınıb-alınmamasından) asılı olmayaraq deyil, yalnız bu qismində şəxsiyyət vəsiqəsində göstərilmiş yer olduğu halda sözügedən qanunun məqsədləri baxımından şəxsin yaşayış yeri kimi qəbul edilə bilər. Yəni bu və ya digər yerin həmin müddəada “şəxsin yaşayış yeri” anlayışı ilə ehtiva olunanlara sadəcə aid edilməsi deyil, məhz şəxsiyyət vəsiqəsində yaşayış yeri (yaşayış yeri üzrə qeydiyyatda alındığı ünvan) olaraq göstərilməsi həmin yerin şəxsin yaşayış yeri olaraq qiymətləndirilməsini şərtləndirir.

34. Ailə Məcəlləsinin 20.2-ci maddəsinin tələbinə görə tərəflərdən birinin nikahın pozulması haqqında razılığı olmadıqda, məhkəmə ər-arvadın barışması üçün 3 ay müddət müəyyən etməklə işi təxirə sala bilər. Barışıq olmadıqda və ya onlar (onlardan biri) nikahın pozulmasında təkid etdikdə nikah pozulur.

35. İşdən görünür ki, iddiaçının cavabdehlə olan nikahı 29.06.2017-ci il tarixdə qeydə alınmışdır. 2 ay sonra, yəni 30.08.2017-ci il tarixdə iddiaçı nikahın pozulması tələbi ilə məhkəməyə müraciət etmişdir. Bundan əvvəl isə o, nikahın pozulması üçün qeydiyyat şöbəsinə müraciət etmiş, ona nikahın pozulması üçün məhkəməyə müraciət etməsi tövsiyyə olunmuşdur. Məhkəmə tərəfindən təyin edilmiş məhkəmə iclaslarının vaxtı və yeri haqqında məlumatlar cavabdehin rəsmi yaşayış yeri üzrə göndərilmiş, tərəflərin barışması üçün 3 ay müddət müəyyən edilərək iş təxirə salınmış, həmin müddətin tamamında iddiaçı məhkəmə iclasında şəxsən iştirak edərək nikahın pozulmasına dair iradə ifadəsini bildirmiş və nikah məhkəmə qaydasında pozulmuşdur. Qətnamə qanuni qüvvəyə minmiş və icraya yönəldilmişdir. Daha sonra, iddiaçı 03.12.2024-cü il tarixdə ölmüşdür. Qətnamənin çıxarılmasından 7 il sonra cavabdeh apellyasiya şikayəti verərək, rəsmi yaşayış yeri sayılan və qeydiyyatda olduğu ünvanda yaşamadığını, nikahın pozulmasından məlumatsız olmasını göstərmişdir.

36. Göründüyü kimi mərhum iddiaçının cavabdehlə nikah bağlandıqdan sonra qısa müddət ərzində nikahın pozulmasına dair iradəsini ifadə edərək əvvəlcə qeydiyyat şöbəsinə, daha sonra məhkəməyə müraciət etməsi, hətta məhkəmə gedişatında cavabdehin evdən çıxarılması ilə bağlı vəsatətin verilməsi (I cild iş v. 17) halları həmin vaxt onların ailə münasibətlərinin gərgin olması və cavabdehin bundan məlumatlı olmasını istisna etmir. Həmçinin, məhkəməyə ötən 7 il müddət ərzində cavabdehin nikahın pozulması barədə məlumat almasının qeyri-mümkünlüyünə dair hər hansı bir əsaslı məlumat təqdim edilməmişdir.

37. Kollegiya iş materiallarını araşdıraraq hesab edir ki, hüquqi müəyyənlik prinsipi baxımından 7 il əvvəl qəbul edilmiş qətnamədən apellyasiya şikayəti verilməsinin mümkünlüyü məsələsi müzakirə edilməlidir.

38. Belə ki, Mülki Prosessual Məcəllənin 360-cı maddəsinə əsasən apellyasiya şikayəti məhkəmə qətnaməsi rəsmi qaydada verildiyi gündən 1 ay müddətində verilə bilər.

39. Həmin Məcəllənin 363.1.3-cü maddəsinə əsasən, apellyasiya şikayəti müəyyən edilmiş müddət keçdikdən sonra verilmişdirsə birinci instansiya məhkəməsi tərəfindən qaytarılır.

40. Yuxarıda qeyd olunan hüquq normalarının məzmunundan göründüyü kimi, vaxtında şikayət verilməməsi və prosessual müddətin buraxılması müəyyən hüquqi nəticələr yaradır. Belə ki, şikayətin verilmə müddətinin keçməsi ilə, qətnamə qanuni qüvvəyə minir və icraya yönəldilir, prosessual müddətin bitməsi ilə müvafiq prosessual hərəkətləri etmək

Sənədi elektron imzalayan şəxsin vəzifəsi, adı və soyadı:

Sədrlik edən hakim Fuad Məmmədov,
Hakim AYAĞ MAHMUDOV, Hakim Afəq Hüseynzadə

Məhkəmənin adı: Sumqayıt Apellyasiya Məhkəməsi

Sənədin elektron yüklənmə ünvanı:

<https://e-mehkeme.gov.az/signed/ShowEdoc?guid=c8b5dfd9d7644bb792e6c97356e99809>

Qeyd: «Elektron imza və elektron sənəd haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununun 3-cü maddəsinə əsasən elektron imza əl imzası ilə bərabər hüquqi qüvvəyə malikdir. Elektron imza şəxsin kağız daşıyıcı üzərindəki möhürlə təsdiq edilmiş əl imzasına bərabər tutulur.

S/N: 009

hüququ keçmiş olur və prosessual müddətin bərpası üçün müddəti buraxmış şəxs özünün subyektiv mülahizələrini deyil, konkret üzrlü səbəbləri təqdim etməyə borcludur.

41. Məhkəmə kollegiyası qeyd etməyi zəruri hesab edir ki, İnsan Hüquqları üzrə Avropa Məhkəməsinin Miragall Eskolapo və digərlərinin İspaniyaya qarşı işi üzrə 25.01.2000-ci il tarixli qərarında göstərilmişdir ki, atılmalı olan formal addımları və şikayətlərin verilməsi üçün riayət etməli olan müddət məhdudiyyətini tənzimləyən qaydalar ədalət mühakiməsinin lazımı qaydada həyata keçirilməsinin və xüsusi ilə hüquqi müəyyənlik prinsipi ilə uyğunluğunun təmin edilməsi məqsədi daşıyır. Məhkəmə mübahisəsi üzrə tərəflər bu qaydaların tətbiq edilməsini nəzərə almalıdırlar.

42. Birinci instansiya məhkəməsi qeyd olunan qətnamədən apellyasiya şikayətinin verilməsi üçün nəzərdə tutulmuş müddətin buraxılıb-buraxılmamasına, buraxılmışdırsa üzrlü hesab edilməsinə hüquqi qiymət vermədən, Mülki Prosesual Məcəllənin 364-cü maddəsində nəzərdə tutulan hərəkətləri həyata keçirmədən, apellyasiya şikayətinin uyğunluğu üzrə müvafiq araşdırma aparmadan mülki işi baxılması üçün Sumqayıt Apellyasiya Məhkəməsinə göndərmişdir.

43. Kollegiya əlavə olaraq qeyd edir ki, yuxarıda sadalanan qanunvericiliyin tələbinə görə apellyasiya şikayəti işə birinci instansiyada baxmış məhkəməyə təqdim edilir. Şikayətin baxılmağa qəbul edilməsi və yaxud geri qaytarılması məsələləri də məhz həmin məhkəmədə həll edilir. Bununla belə, apellyasiya instansiyası məhkəməsi daxil olmuş işlərin apellyasiya qaydasında baxılmasının mümkünliyünü yoxlayır. Təkrar yoxlamanın məqsədi birinci instansiya məhkəməsinin yol verdiyi səhvlərin aradan qaldırılmasına, apellyasiyası mümkün olmayan şikayətlərin qarşısının alınmasına xidmət edir.

44. Məhkəmə kollegiyası hesab edir ki, birinci instansiya məhkəməsi iddiaçının apellyasiya şikayətini qəbul edib mülki işlə birlikdə baxılması üçün apellyasiya instansiyası məhkəməsinə göndərərək Mülki Prosesual Məcəllənin sadalanan tələblərinə əməl etməmiş, apellyasiya şikayətini sadəcə iş materiallarına əlavə edib mülki işlə birlikdə baxılması üçün Sumqayıt Apellyasiya Məhkəməsinə göndərmişdir.

45. Qeyd olunanlara əsasən məhkəmə kollegiyası hesab edir ki, Şamaxı Rayon Məhkəməsinin 25.01.2018-ci il tarixli, 2(074)-73/2018 nömrəli qətnaməsindən cavabdeh Abdulrazaqova (Sədayeva) Təranə Əhməd qızı tərəfindən verilmiş apellyasiya şikayəti hüquqi müəyyənlik prinsipi baxımından mümkün sayıla bilməz. Buna görə də, Sumqayıt Apellyasiya Məhkəməsinin Mülki kollegiyasının 24.07.2025-ci il tarixli, 2(105)-1074/2025 nömrəli apellyasiyanın mümkünlüyü barədə qərarı ləğv edilməli, cavabdeh Abdulrazaqova (Sədayeva) Təranə Əhməd qızı tərəfindən verilmiş apellyasiya şikayətinə apellyasiya qaydasında baxılması üçün prosessual əsaslar olmadığından şikayət qeyri-mümkün hesab edilməli, iş birinci instansiya məhkəməsinə qaytarılmalıdır.

Qeyd olunanlara əsasən və Mülki Prosesual Məcəllənin 398.0.1, 400, 402-406-cı maddələrini rəhbər tutaraq, Apellyasiya instansiyası məhkəməsi

qərara aldı:

Sumqayıt Apellyasiya Məhkəməsinin Mülki kollegiyasının 24.07.2025-ci il tarixli, 2(105)-1074/2025 nömrəli apellyasiyanın mümkünlüyü barədə qərarı ləğv edilsin.

Sənədi elektron imzalayan şəxsin vəzifəsi, adı və soyadı:

Sədrlik edən hakim Fuad Məmmədov,
Hakim AYAZ MAHMUDOV, Hakim Afiq Hüseynzadə

Məhkəmənin adı: Sumqayıt Apellyasiya Məhkəməsi

Sənədin elektron yüklənmə ünvanı:

<https://e-mehkeme.gov.az/signed/ShowEdoc?guid=c8b5dfd9d7644bb792e6c97356e99809>

Qeyd: «Elektron imza və elektron sənəd haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununun 3-cü maddəsinə əsasən elektron imza əl imzası ilə bərabər hüquqi qüvvəyə malikdir. Elektron imza şəxsin kağız daşıyıcı üzərindəki möhürlə təsdiq edilmiş əl imzasına bərabər tutulur.

S/N: 009

Şamaxı Rayon Məhkəməsinin 25.01.2018-ci il tarixli, 2(074)-73/2018 nömrəli qətnaməsindən cavabdeh Abdulrazaqova (Sədayeva) Təranə Əhməd qızı tərəfindən verilmiş apellyasiya şikayəti qeyri-mümkün hesab edilsin.

Mülki iş sonrakı prosessual hərəkətlərin edilməsi üçün birinci instansiya məhkəməsinə qaytarılsın.

Qərardaddan rəsmi qaydada verildiyi gündən 10 (on) gün müddətində Sumqayıt Apellyasiya Məhkəməsi vasitəsi ilə Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin Mülki Kollegiyasına kassasiya şikayəti ("Elektron məhkəmə" informasiya sistemi"ndə yaradılmış elektron kabinet vasitəsilə) verə bilər.

Sənədi elektron imzalayan şəxsin vəzifəsi, adı və soyadı:

Sədrlik edən hakim Fuad Məmmədov,
Hakim AYAŞ MAHMUDOV, Hakim Afiq Hüseynzadə

Məhkəmənin adı: Sumqayıt Apellyasiya Məhkəməsi

Sənədin elektron yüklənmə ünvanı:

<https://e-mehkeme.gov.az/signed/ShowEdoc?guid=c8b5dfd9d7644bb792e6c97356e99809>

Qeyd: «Elektron imza və elektron sənəd haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununun 3-cü maddəsinə əsasən elektron imza əl imzası ilə bərabər hüquqi qüvvəyə malikdir. Elektron imza şəxsin kağız daşıyıcı üzərindəki möhürlə təsdiq edilmiş əl imzasına bərabər tutulur.

S/N: 009